

ARCHEOLOGICKÝ ÚSTAV AKADEMIE VĚD ČESKÉ REPUBLIKY
V BRNĚ

PŘEHLED VÝZKUMŮ
40 (1997-1998)

ISSN 1211-7250
ISBN 80-86023-18-4

001 2811

BRNO 1999

PD 4423

S 9990385

395

250, ✓

PŘEHLED VÝZKUMŮ 40 (1997-1998)

Vydává: Archeologický ústav AV ČR Brno
Královopolská 147, 612 00 Brno
E-mail: ps@isibrno.cz

Odpovědný redaktor: PhDr. Jaroslav Tejral, DrSc

Redakce a příprava pro tisk: Mgr. Balázs Komoróczy, Ing. Petr Škrdla,
Richard Zatloukal

Na titulním listě: Mikulčice - sídliště na "Klášteřisku"

Tisk: BEKROS

Náklad: 350 ks

Publikace neprošla redakční ani jazykovou úpravou

© 1999 by the Authors

All rights reserved

AÚ AV ČR Brno, Královopolská 147, 612 00

Raw material spectrum is composed of brownish-red radiolarite (5 pcs) and white-patinated silices of northern provenience (5 pcs), one piece is made of Krumlovský les chert, variety II.

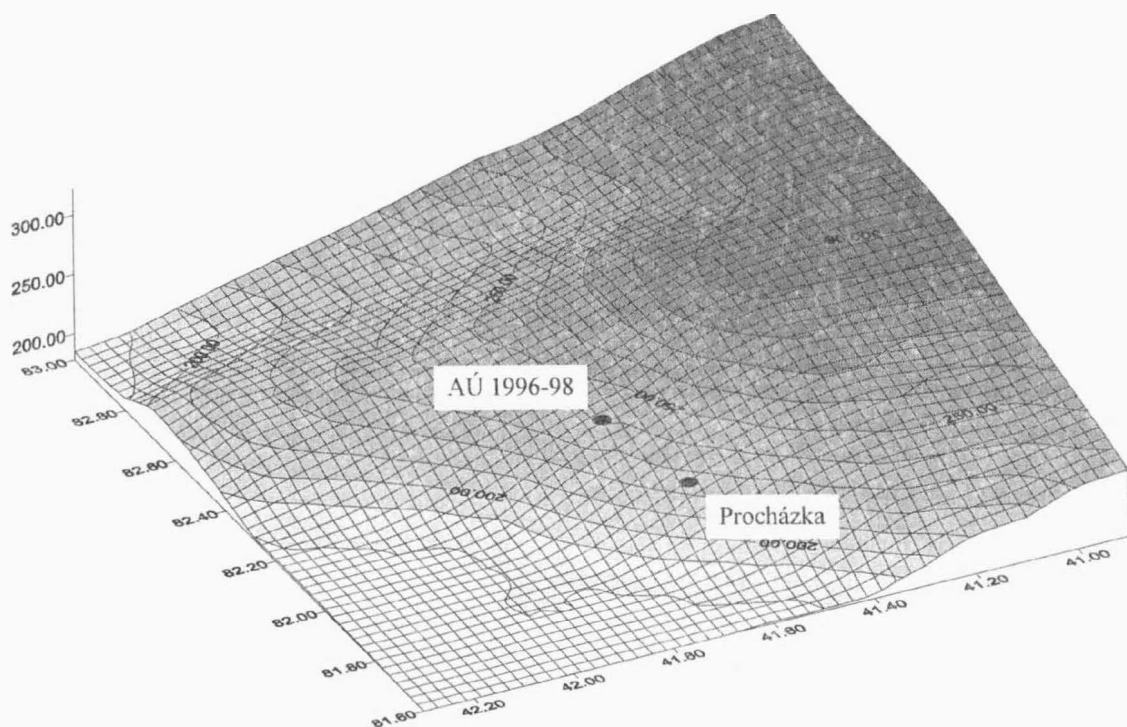
Endscrapers with lateral retouche (obr.2:2,3) and another endscraper combined with burin on truncation (obr.2:1), are all made of silices of northern provenience, one radiolarite sidescraper (obr.2:5) and partly retouched broken blade (silices of northern provenience, obr.2:4) represent the typological spectrum. A rest of the collection represent a burin spall (radiolarite), three flakes (radiolarite), and one recently broken fragment (silices of northern provenience).

The material from this site allows comparisons with the sites in the vicinity of Napajedla gate (AÚ depository in Dolní Věstonice) rather than nearby located Gravettian site of Jarošov II (in case of raw material and its patination as well as in typology; cf. Škrdla, Musil 1999). Therefore I suppose the Aurignacian age of the locality, also indicated by its geographical position (cf. Škrdla, Svoboda 1998).

UHERSKÉ HRADIŠTĚ - JAROŠOV (okr. Uherské Hradiště)

Jarošov II. Gravettien. Sídliště. Záchraný výzkum.

V letech 1997 a 1998 pokračoval výzkum lokality (Škrdla-Musil 1999) v prostorech ohrožených orbou. Do konce roku 1998 byla prozkoumána plocha 79 m². Jako surovina artefaktů štípané kamenné industrie převládají silicity severské provenience, poměrně málo četný je radiolarit a vyjimečně byly dokumentovány artefakty vyrobené z křišťálu (3ks) a obsidiánu (4ks). Dosud bylo získáno 1160 artefaktů štípané industrie inventarizovaných absolutně a několik tisíců dalších artefaktů z výplavu, který byl prováděn v síti o rozměru buňky 0.5*0.5 m. Typologickému spektru vévodí kolekce mikrolitů čítající 234 ks. Ostatní typy se na lokalitě objevily pouze ojediněle - několik rydel a retušovaných artefaktů, škrabadla jsou známa pouze z povrchových sběrů.

Obr. 1. Uherské Hradiště - Jarošov II: lokalizace výzkumu R. Procházky a K.Valocha a současně sondáže archeologického ústavu - Location of both Procházka - Valoch and Archeological Institute trenches

J. van der Plicht z laboratoře v Groningen odatoval vzorek uhlíků a zlomek kosti z prvního roku výzkumu (1996).

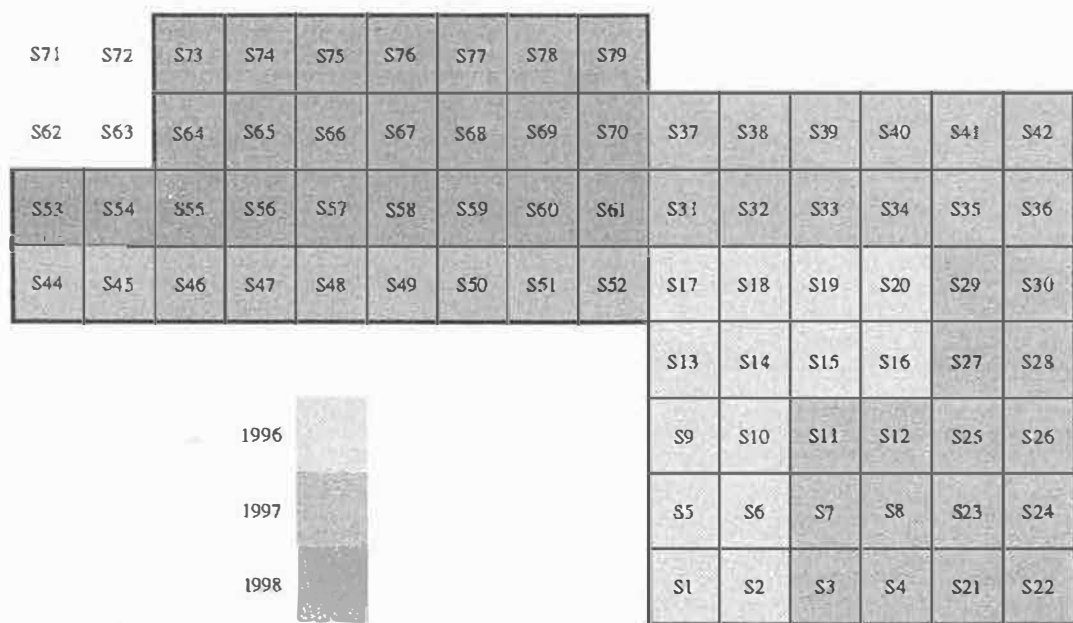
GrA-9604 Jarošov II,1 25,780 +250 -240 B.P. (*kolagen*)

GrA-9613 Jarošov II,2 25,110 +240 -230 B.P. (*uhlíky*)

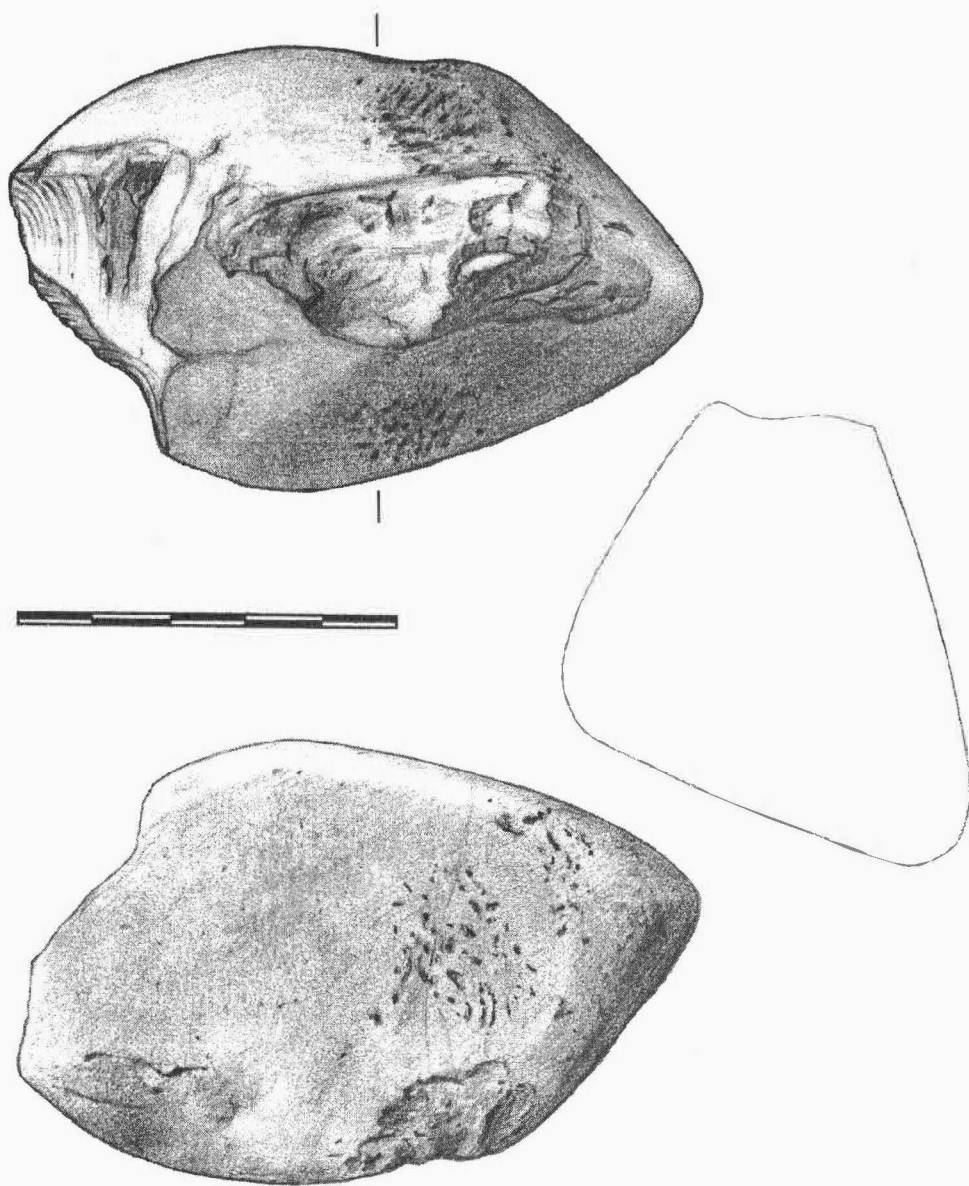
Získaná data přiřazují lokalitu ke kulturnímu okruhu pavlovienu - přesněji k vyvinutému pavlovienu (ve smyslu klasifikace J.Svobody 1994), který je datován do období 27,000-25,000 B.P. Další vzorky uhlíků (z výzkumu v roce 1998) byly zaslány na datování P.Stadlerovi do Vidně.

Drobný vzorek uhlíků ze sektorů S46c,d a S75c byl předán na paleobotanickou analýzu. E.Opravil konstatoval přítomnost borovice a dalšího nedeterminovatelného jehličnanu.

Jak je patrné z obrázků, výzkum lokality bude v příštích letech pokračovat v prostoru vymezeném souřadnicemi [-900,0] a [0,400] a dále v kladném směru osy y. V kladném směru osy x je již gravetková kulturní vrstva zničena. Ve směru přibližně definovaném vektorem [-900,500] [0,800] byla zachycena dislokace v jejímž důsledku došlo k poklesu bloku sedimentů výše ve svahu (na obr. nad ní) respektive k vyzdvižení bloku sedimentů nížeji po svahu (na obr. pod ní). Následkem vyzdvižení sedimentů se gravetková kulturní vrstva dostala do ornice a byla v prostoru dislokace zničena.

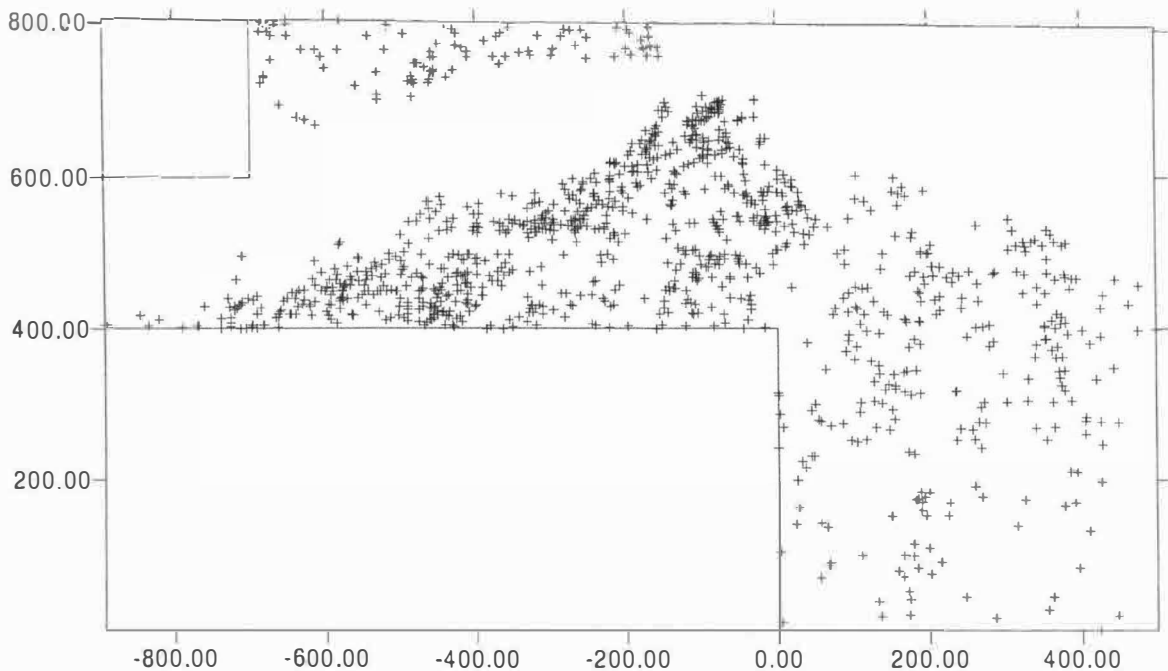
Obr. 2. Uherské Hradiště - Jarošov II, výzkumy 1996-1998. Plán prozkoumané plochy - Excavated area

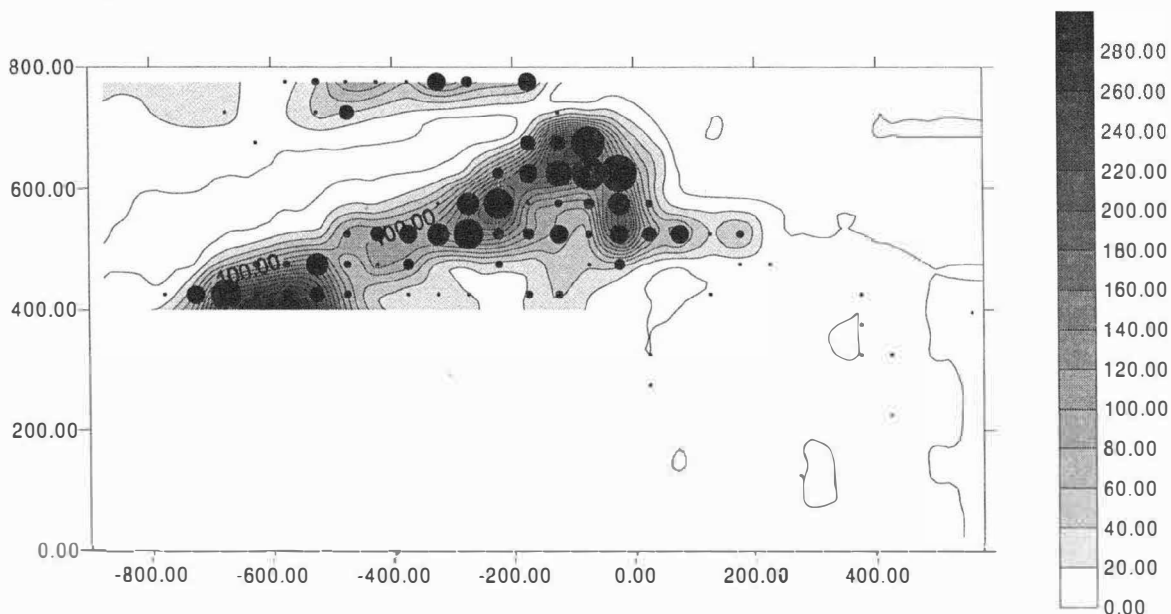
Obr. 3. Valoun křemene se stopami úderů - Quartz pebble with pounding marks

V předcházející práci (Škrdla - Musil 1999) byl zmíněn valoun křemene se stopami úderů, který byl nalezen při povrchovém sběru přímo v areálu lokality. Na plochách tohoto artefaktu trojúhelníkového průřezu jsou na třech místech patrné stopy po úderech (lokalizované vždy přibližně v centrální části plochy), které se nápadně soustřeďují do jednoho místa (obr. 3). V Pavlově I je možno artefakty shodného charakteru korelovat se zpracováním barviv (srovnej Svoboda 1997, Fig.8:1,4, 9:1,3).

Petr Škrdla, AÚ AV ČR Brno

Obr. 4. Uherské Hradiště - Jarošov II, výzkumy 1996-1998. Distribuce inventarizovaných artefaktů štípané kamenné industrie zaměřených absolutně - Distribution of chipped stone artifacts measured absolutely

Obr. 5. Uherské Hradiště - Jarošov II, výzkumy 1996-1998. Rastrově: distribuce materiálu z výplavu (v síti 0.5*0.5m), poměrné kruhy indikují distribuci mikrolitů (v síti 0.5*0.5 m, max. počet v buňce 10ks). Spatial distribution of sifted artifacts (grid dimension 0.5*0.5 m) - hatched, and microliths distribution - classified post (filled rings)

Literatura:

Svoboda, J. 1994: Gravettian and Epigravettian Chronologies in the Middle Danube Area. Chronologies géophysiques et archeologiques du Paléolithique supérieur, Ravello, 3-8 mai 1994.

Svoboda, J. 1997: Lithic Industries of the 1957 Area. In: J. Svoboda, ed., Pavlov I - Northwest. DVS, 4, 179-209.

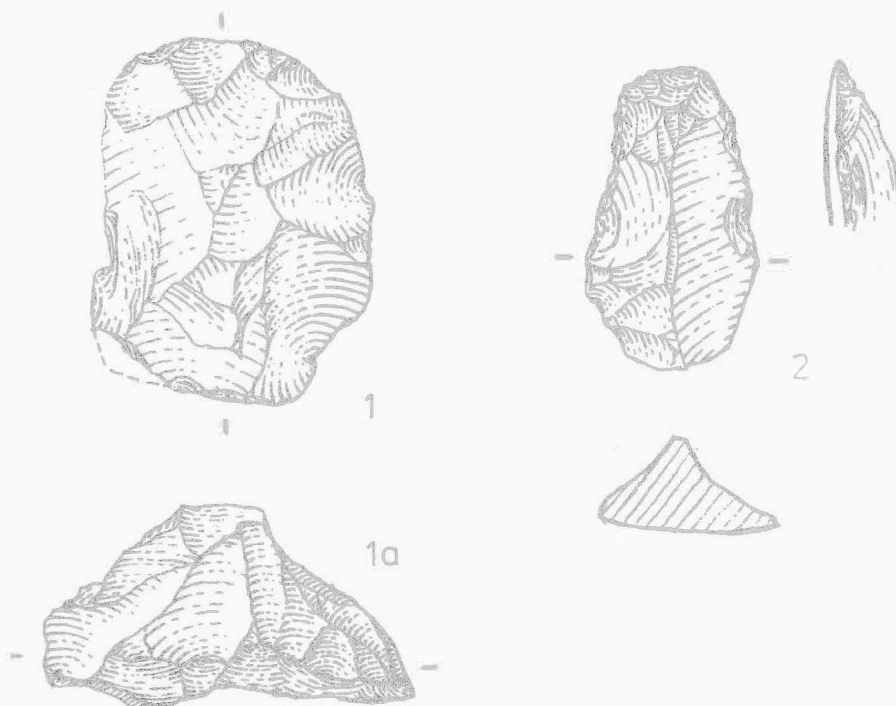
Škrdla, P. Musil, R. 1999: Jarošov II - nová stanice gravettienu na Uherskohradištsku. PV 39 (1995-1996), 47-62.

Summary:

Rescue excavations of the Pavlovian site of Jarošov II continued in 1997 and 1998. J. van der Plicht dated the samples from the 1996 excavation:

GrA-9604	Jarošov II,1	25,780 ±250 -240 B.P. (kolagen - bone fragment from sector 18)
GrA-9613	Jarošov II,2	25,110 ±240 -230 B.P. (charcoal)

The excavation will continue.

Obr. 1. Velatice (okr. Brno-venkov), Velatické vrchy. ŠI z povrchového sběru (1: 1, 1a - jádro - křídový rohovec; 1:2 - hrot - rohovec t. Krumlovský les).

VELATICE (okr. Brno-venkov)

Velatické vrchy, G-K [3628.05, 5454.50]. Mladý paleolit. Povrchový sběr.

V r. 1997 bylo na poli S od Velatic (u křižovatky Velatice - Mokrý-Horákov), ve V části trati Velatické vrchy (Oliva 1989), nasbíráno několik paleolitických artefaktů. Jednalo se o reziduum nepravidelného úštěpového jádra (obr. 1:1), malý hrot (obr. 1:2), široký úštěp (Krumlovský les) a reziduum jádra s negativem čepele (Krumlovský les).

Dalších 8 nepatinovaných kusů ŠI by mohlo náležet mladoneolitickému osídlení, které tu bylo v minulosti doloženo nálezy keramiky, ŠI a B1 (povrchové sběry autora). Většina mladších nálezů je poznamenána ohněm. Ze suroviny je zastoupen rohovec typu Krumlovský les, Stránská skála, Krakovsko-čenstochovská jura? (jádro) a snad i Troubky-Zdislavice? (zlomená čepel s laterální retuší; Přichystal 1994).

Petr Kos, ÚAPP Brno